

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

A. ΣΧΗΜΑΤΑ ΛΟΓΟΥ

B. ΕΠΙΘΕΤΑ

A. ΣΧΗΜΑΤΑ ΛΟΓΟΥ – ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Στις παρακάτω προτάσεις ν' αναγνωρίσετε τα σχήματα λόγου: (μεταφορά, παρομοίωση, αντίθεση, υπερβολή, προσωποποίηση, επανάληψη).

1. Η Ελένη έγινε καπνός. ....
2. Το σπίτι της είναι σαν πύργος. ....
3. «Τραγούδησε, τραγούδησέ μου, κόρη». ....
4. Είναι χρυσό παιδί. ....
5. «Από ψηλά να γκρεμιστεί και χαμηλά να πέσει». ....
6. Είναι ψηλός σαν κυπαρίσσι. ....
7. Η φωνή μας θα φτάσει έως τον ουρανό. ....
8. «Τ' αηδόνι την καλημέρισε». ....
9. Πολλά τα δέντρα, αλλά λίγο το νερό. ....
10. Κλαίνε τα δέντρα, κλαίνε τα βουνά. ....
11. Το πρόσωπό του έλαμπε από χαρά. ....
12. Το πρόσωπό του έλαμπε σαν τον ήλιο. ....
13. Είναι μακριά στην ξενιτιά, είναι μακριά στα ξένα. ....
14. Έχει πέτρινη καρδιά. ....
15. Έχει καρδιά σαν πέτρα. ....
16. «Δεν είναι αλήθεια, δεν είναι αλήθεια», φώναζε. ....

2. Να γράψετε αυτό που ταιριάζει:

(σκαρφαλώνει, έλιωσε, ελαφρύς, ορμητικός, γλυκός, ήρεμη)

1. .... σαν το κερί.
2. .... σαν το ποτάμι.
3. Η θάλασσα είναι .... σαν λάδι.

4. .... σαν το κατσίκι.
5. Είναι ..... σαν πούπουλο.
6. .... σαν μέλι.

3. Συμπληρώστε δίπλα σε κάθε πρόταση Κ για την κυριολεξία και Μ για τη μεταφορά:

1. Μέθυσε απ' το πολύ κρασί.
2. Μέθυσε από ευτυχία.
3. Αγόρασε ένα χρυσό βραχιόλι.
4. Οι γονείς σου έχουν χρυσή καρδιά.
5. Σήμερα πετάει η ομάδα.
6. Ο αετός πετάει με τα φτερά του ανοιγμένα.
7. Ράβει το κουμπί στο πουκάμισο.
8. Βρήκε το κουμπί του και τον χειρίζεται καλύτερα.
9. Απ' τη χαρά του γελάνε και τα μουστάκια του.
10. Γελάσαμε με το ανέκδοτο που μας είπε.

4. Γράψτε μια κυριολεκτική φράση για καθεμία απ' τις παρακάτω μεταφορές:

1. Ο Γιώργος έχει κοφτερό μυαλό.
.....
2. Οι μαθητές του κρέμονται απ' τα χείλη του.
.....
3. Πού ταξιδεύει ο νους σου;
.....

4. Έφαγα τον κόσμο να σε βρω.

.....

B. ΕΠΙΘΕΤΑ – ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

5. Άσκηση στα επίθετα: Αντιστοιχίστε τα παρακάτω επίθετα με το αν αποτελούν προτέρημα ή ελάττωμα :

Γκρινιάρης

Ιδιότροπος

Ευαίσθητος

Τεμπέλης

Πιστός

Ύπουλος

Πρόθυμος

Επικίνδυνος

Εργατικός

Πρόθυμος

προτέρημα

ελάττωμα

6. Με τα παρακάτω επίθετα να φτιάξετε προτάσεις: δίκαιος, πονηρός, γενναιόδωρος, αφελής.

1. ....
.....

2. ....
.....

3. ....
.....

4. ....
.....

7. Σχηματίστε τα επίθετα που βγαίνουν απ' τις λέξεις με τις καταλήξεις, που σας δίνονται:

α) Σε -ικός και -ινός

σχολή ..... μάγος .....χτες .....

αλήθεια ..... πρωί ..... Έλληνας .....

εκκλησία..... ήρωας ..... ξύλο .....

καλοκαίρι ..... σήμερα .....

β) Σε -ιος και -ειος

ουρανός ..... τέλος ..... οικία.....

νότος ..... τιμή ..... αδειάζω .....

αιώνας ..... βοριάς .....

γ) Σε -ένιος και -ερός

βροχή ..... τρομάρα .....

ασήμι ..... βλάβη .....

τύχη ..... δροσιά .....

δ) Σε -ίσιος και ηρος

βουνό ..... δαπάνη .....

τόλμη ..... παλικάρι .....

ποτάμι ..... πονηριά .....

ζωή ..... σπίτι .....

ε) Σε -ωπός και -ωτός

άγριος ..... ακτίνα .....

φούντα ..... φτερό .....

χαρά ..... θόλος .....

χνούδι ..... πράσινος .....

8. Γράψτε τα αντίθετα των παρακάτω επιθέτων:

άδειος ..... βαρύς ..... τυχερός.....

ελεύθερος ..... φαρδύς ..... ικανός .....

δύσκολος ..... δίκαιος ..... ίσιος.....

υγιής ..... όρθιος..... επίσημος.....

παλαιός ..... θνητός ..... υπάκουος .....

όμορφος ..... μακρινός..... αίτιος .....

σκοτεινός..... μεγάλος ..... άξιος .....

πρωινός ..... καθαρός..... ήσυχος .....

τεχνητός ..... επιδέξιος ..... ένδοξος .....

αληθινός..... δειλός ..... κινητός .....